

Сафарова А. Т.,
к. е. н., доцент кафедри обліку і аудиту,
Східноєвропейський національний університет
імені Лесі Українки

ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО ДОКУМЕНТООБІГУ ДЛЯ ПОДАННЯ ЗВІТНОСТІ СУБ'ЄКТАМИ ПІДПРИЄМНИЦТВА

На сьогодні суб'єкти підприємництва мають змогу просто та швидко подавати звітність до державних органів в електронному вигляді, а також здійснювати електронний документообіг з контрагентами. Подання звітності дистанційним способом, який є альтернативний паперовому, довів свою ефективність та набув широкого розповсюдження.

Відповідно до Податкового кодексу України, Цивільного кодексу України, Законів України «Про електронні документи та електронний документообіг», «Про електронний цифровий підпис», «Про інформацію», «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах», «Про телекомунікації», визначаються основні організаційно-правові засади обміну електронними документами між суб'єктами електронного документообігу.

До електронних документів відповідно до Порядку обміну електронними документами з контролюючими органами належать «документи (у тому числі податкова звітність, звітність зі сплати єдиного внеску, фінансова та статистична звітність, податкові та акцизні накладні, розрахунки коригування до податкових та акцизних накладних, заяви, довідки, сервісні запити, витяги, договори, повідомлення, рішення, інші документи), які створені в електронній формі з дотриманням вимог законів щодо електронного документообігу та електронного цифрового підпису, складення, та/або подання, та/або надіслання яких передбачається Податковим кодексом України, іншими нормативно-правовими актами, прийнятими на підставі та на виконання Кодексу, та/або пов'язане з реалізацією прав та обов'язків платника та/або контролюючих органів згідно із нормами Кодексу, та подаються у форматі (стандарті), затверджені у встановленому законодавством порядку» [2].

Сукупність процесів створення, подання, приймання, ідентифікації, оброблення, зберігання, використання електронних документів, які виконуються із застосуванням перевірки цілісності та (у разі необхідності) з підтвердженням факту одержання таких документів називається електронним документообігом [1].

Основними вимогами для подання звітності в електронному вигляді є: наявність електронного цифрового підпису (ЕЦП); наявність відповідного програмного забезпечення (ПЗ).

ЕЦП платник може отримати в будь-якому Акредитованому центрі сертифікації ключів, зокрема, безкоштовно в АЦСК ІДД ДФС, шляхом подання пакету відповідних документів [3].

На першому етапі електронного документообігу суб'єкт підприємництва повинен укласти договір про визнання електронних документів, який надсилається засобами телекомунікаційного зв'язку. Платник податків укладає один Договір з територіальним органом ДФС за основним місцем обліку, до якого додаються посилені сертифікати відкритих ключів.

Другим етапом є вибір програмного забезпечення для формування та подання звітності. На цьому етапі виникає проблема вибору між платними та безкоштовними програмами.

Державна фіскальна служба пропонує безкоштовне програмне забезпечення платникам, а саме:

1. Спеціалізоване клієнтське програмне забезпечення для формування та подання звітності до «Єдиного вікна подання електронної звітності».
2. ОПЗ-програмне забезпечення.
3. Електронний кабінет платника [3].

До платних програм для здачі звітності в електронному вигляді належать: «М.Е.Дос», «Арт-звіт», «iFin», «Соната», «1С-Звіт», «Taxer».

Суб'єкт господарювання самостійно обирає програмне забезпечення з необхідними функціями.

Вибираючи програмне забезпечення для подання звітності, суб'єкти господарювання повинні надати перевагу програмам, які мінімізують можливі помилки, гарантуватимуть конфіденційність даних, інтегруватимуться із програмами для ведення бухгалтерського обліку. Вищенаведені програми відповідають всім переліченим вимогам і мають схожі базові функції.

Отже, подальше застосування електронного документообігу суб'єктами підприємництва сприятиме розвитку партнерських стосунків між центральними органами виконавчої влади та суб'єктами підприємництва.

Література

1. Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг» від 22.05.2003 № 851-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/851-15>.
2. Порядок обміну електронними документами з контролюючими органами: затв. наказом Міністерства фінансів України від 06.06.2017 р. № 557

[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0959-17>.

3. Платникам про подання звітності в електронному вигляді [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://uzhgorod.in.ua/novini/2017/iyul/platnikam_pro_podannya_zvitnosti_v_elektronnomu_viglyadi.

УДК 657.1

Семанюк В.З.,

к.е.н., доцент, докторант кафедри аудиту, ревізії та аналізу,
Тернопільський національний економічний університет

ТЕОРІЯ ОБЛІКУ : MULTA PAUCIS¹

Розвиток обліку в умовах становлення постіндустріального суспільства неможливий без побудови його теорії, адекватної економічним і соціальним аспектам розвитку економічних систем. Традиційні підходи до визначення обліку та можливості розвитку його теорії та методології в нових соціально-економічних умовах вичерпані. Е. Хендріксен і М. Ван Бреда стверджують, що «єдина загальна теорія обліку є тільки бажаною, але бухгалтерський облік як наука ще знаходиться на дуже примітивному рівні розвитку. Найкраще, що може бути досягнуто на цьому етапі, – це набір теорій, підтеорій, моделей, які можуть доповнювати одна одну, поєднуватися і конкурувати між собою» [1, с. 24]. Сучасна економічна система не відповідає традиційним теоретичним моделям, які були зрозумілими в ринковій економіці. Саме тому економіка вимагає дійсно нової теоретичної парадигми в цілому, і облікової парадигми зокрема.

В період формування індустріальної формації облік набуває сучасного образ і розвивається на принципах нормальної науки, зберігає первісну парадигму подвійного запису. Поступово виявляються недоліки і протиріччя нормальної науки до тих пір, поки не настає криза традиційної парадигми обліку, яка може бути подолана тільки революцією в науці і формуванням нової парадигми [2].

В обліковій науці вже простежується оцінка існуючих теоретичних підходів до сутності обліку та формування його концептуальних основ, ведуться дискусії щодо трактування і переосмислення самого змісту облікової науки, необхідності її модернізації і трансформації адекватної новим умовам господарювання. Розвиток інформаційної парадигми призведе до зміни системоутворюючого фактора системи обліку з «подвійності відображення фактів господарського життя» на «інформацію», як результат діяльності такої

¹ Лат.(буквально) – багато в небагатьох (словах)